

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cindu condeu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 85.

Brasovu 13/1 Novembre

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Rectificare la actele publicate.

„Prea Onorate Domnule Redactoru!

Reproducându stigmată Gazeta în nr. seu 82 din „Teleg. rom.” reportul comitetului național din Sibiu despre lucrările-i în caușa națională, — după ce în acel report se cităza unu pasagiu de într-o corespondență decursă între Excelențele Sale DD. Metropoliti romani în caușa congresului național, și după ce prin citarea acestui pasagiu — precum mi-se pare — nu se tientează nece mai multe nece mai pucinu de catu la seducerea opiniunei publice, și anume: ca Exc. S'a Metropolitul nostru ar' fi caușa, de inca nu s'a convocat congresul național, — dreptu aceea spre orientarea onoratului publicu cetitoriu asupra adevărătei stari a lucrului, benevoiti aci sub ∵. alaturatele observari ale dă publicitatei în unulu din celi mai de aproape numeri ai stimatei Gazeze“. (Ecce: R.)

Blasiu 7 Nvv. 1872.

Observari la articululu esitu în Gazetă Transilvaniei în nr. 82 a. c. su titlu „Acte“ publicatu din „Teleg. romanu“.

In articululu amentită comitetulu, ce se numesce pre sene alu conferintie naționali, dă onor. publicu séma si face reportu despre lucrarea s'a in caușa națională, ce de cumu-va ar' fi esactu si ar' atinge cursulu lucrului asia, precum s'a intemplatu, si apoi catra capetu acel'a-si reportu nu ar' fi reprobusu foră necsu si unu pasagiu din una corespondență tramisa de catra Excelența S'a Metropolitul dela Blasiu Excelenției Sale D-lui Metropolitul dela Sibiu in aceea-si caușa, nu amu avé de a reflectă nemicu, ca atunci ar' fi fostu orientatul deplenu onoratului publicu cetitoriu asupra de cursului causei naționale.

Inse după ce reportul e mancu si pasagiul reprobusu sta foră necsu incunoscintiatu onoratului publicu, si asia din acel'a nu se pote lamuri si de judecă starea adevărata a lucrului, prin ce onoratul publicu cetitoriu pote remană informatu partialu, se nu dicu mistificatu, vedu a fi de neaperata necesitate spre mai apriata lamurire a lucrului, de a atinge in cate-va lineaminte decurgerea causei suseivate, in catu aceea-mi este mie cunoscuta.

In nainte de tōte inse debue se amentescu, ca spre a cunoscce mai deplenu cursulu lucrului, e neincungiurat de lipsa, că si eu inca se me folosescu de dreptulu, de carele se vede a se fi folositu on. comitetu de a atinge pasage din corespondenție straine, adeca, cari au întrevenu într Metropolitii romani în caușa națională, ca numai asia se va potă aduce lumina preste cursulu causei.

Deci dupace on. comitetu, ce publică reportul seu in articululu memoratu, si-a facutu adresele sale catra Metropoliti, intre acestia au si inceputu corespondințele, cari s'a continuat pana cam catra inceputulu lunei lui Iuniu a. c., candu, capeandu Excelența S'a Metropolitul din Blasiu invitare dela Excelența S'a D. Ministrul Presedinte, că se mărga la Clusiu pre tempulu, ce va se veni si Iualtu acel'a-si acolo, — a plecatu Excelența S'a din Blasiu la Clusiu, unde convenindu cu Ministrul Presedinte, dela acesta a capetatu provocarea, că se invite pre Excelența S'a Metropoliti-

tulu din Sibiu la una conferintia, la care se chiamă pre celi 3 barbati anumitu expresi si singuri poftiti de insulu Ministru, deja sciuti si cunoscuti onoratului publicu, (ad. dd. Baritiu, Macellariu Dr. Ratiu R.), cari se deduca si se formulăze postulatele națiunii romane, de ora-ce densulu (Ministrul Presedinte) are volia determinata, că se impace si pre națiunea romane.

Aceste postulate formulate precusu se se substerne apoi Excelenței Sale D-lui Presedinte, si elu le va luă pre acelesi la cumpărare si va dă apoi dechiaratiune la ele, după aceea se vorb potă continua pertractarile, pana ce se va ajunge contingențe imprumutata.

Dupa ce voru fi staverite punctele de impacatiune, acele se voru asterne unui congresu național, ce se va conchiamă din reprezentantii națiunii, si prin acel'a se va aduce decisiune meritória finală facia de punctele stabilite in conferintiele private de pertractare prealabile.

Asia Excelența S'a D. Metropolitul sosindu a casa, numai de catu a si facutu cunoscuta dorintă D-lui Ministrul Presedinte atatu Excesentiei Sale D-lui Metropolitul Baronu de Siaguna, catu si barbatilor anumiti de insulu Ministru. La care recercare Exc. Sa Metropolitul B. de Siaguna a respunsu „ca nu are nemicu contra, numai fiendu inca tare morbosu, nu va potă luă parte la acele pertractari, adaugându — ca va substitui in locul seu pe archimandritulu si vicariulu seu Nicolau Popea“. Era barbatii celi 3 chiamati, toti si-au datu convolirea; si după ce Ministrul Presedinte, in data incunoscintiatu prin telegramu despre aceea —, ca Exc. Sa Metropolitul B. de Siaguna nu potă veni pentru morbu, ci va se substitue pre vicariulu seu numit, — prin telegramulu seu rescrie, se se tienă conferintă si cu substitutulu D. Vicariu. Deci pre diu'a detiermurita si la loculu seu — Blasiu — alesu de membrii conferintie, s'a inceputu pertractarile dela 29 Iuniu pana 3 Iuliu, acceptandu-se si sosirea substitutului D. Vicariu, carui pre tōta diu'a i-s'a tramsu caret'a Excelenței Sale D-lui Metropolitul gar'a calei ferate **cate de 2 ori** catu a tienutu conferintă, foră inse de a fi venit, seau baremu scrisu ca nu va veni.

Asia conferintă si-a facutu lucrul seu deducndu postulatele, ce le-a judecatu in convictiunea s'a a potă sierbă de base la actulu de impacatiune, preste cari asia inca la tempulu seu ins'a-si națiunea va avé de a se enuncia in congresulu seu; postulatele asia formulate s'a substernutu Excelența D-lui Ministrul Presedinte la inceputulu lunei Iuliu a. c.

Candu catra capetulu lunei Iuliu a. c., sosi una scripta dela Excelența S'a D. Metropolitul din Sibiu, in carea, că si cumu nu s'ar' fi lucratu nemicu in caușa națională la dorintă Ministrului Presedinte, se face recercare a se conchiamă unu congresu naționalu, la acătă reccercare apoi s'a datu de catra Excelența S'a Metropolitul din Blasiu responsulu, ce intr'unu pasagiu se reproduce la capetulu reportului onoratului comitetu, ce vorbesce in articululu comentatul prin aceste, de una (indata, totuodata R.) in responsulu din Blasiu s'a revocat in memoria si scripta din Iuniu a. c., prin carea s'a notificatu

dorintă Ministrului Presedinte asupra modalităței de a purcede in pertractarea causei naționali spre impaciuni, precum s'a atinsu mai susu.

Acste suntu fazele, prin cari a trecutu caușa națională cu colucrarea conferintiei din Blasiu.

Din cele premise se pote vedé apriatu, ca procedură initiată de Ministrul Presedinte si imbrătiosiata de catra conferintă dela Blasiu e deplenu cuvenita demnității naționale, de ora-ce :

a) initiativă la aceea făcuta din partea inaltului regim, ce totu deun'a s'a dorit din partea națiunii;

b) națiunea e considerata că factoru la actulu impacatiunei;

c) ea e provocata prin barbatii din asia numită oposiție asi formulă postulatele sale, carii se supunu a cunoscce si a sci mai bene, ce ar' dorfi națiunea, că se se sentia indestulita seau baremu impacata;

d) procedură alăsa mi se pare cea mai naturală, ca-ce in tōte si cele mai importante cause inca spre lamurirea, desbaterea si precisarea acelor'a se alegu comisiuni abia din cati-va barbati, si numai după ce e lamurit si formulat lucrul, se strâpune la plenum spre decidere, asia făcuta din partea Ministrului Presedinte, carea după ce inca numai prin stadiulu preliminar alu comisiunei (conferintiei dela Blasiu) a trecutu, si regimul inca nu s'a dechiarat pana acumu, ce inca se ascăpta catu mai curundu, asia plenum seau congresulu naționalu inca nu s'a potutu tienă in caușa impacarei, care in se neaperatua va ave se se tienă si se se enuncie in capetu preste lucrurile de impacatiune ale conferintiei, ce voru fi preciseate si acceptate si din partea inaltului regim.

S. P. M.

Diuarialu maghiaru „Hon“ despre organizarea fondului regescu.

(Urmare.)

„Ce se tiene de acea lature a lucrului, ca locuitorii fundului regescu dora aru pofti vreunu sistem deosebitu de administratiune, si prin urmare teritoriul separatu in patri'a unita: statu in statu? — aceea se pote; dăr' nu li se pote concede nece din respectul doreptului, nece din alu politicei.

Ce e dreptu, sasii inca avura o data, pre temporu celor trei națiuni din Ardealu, anumita autonomia; dăr' aveau si ungurii si aveau cu deosebire secuuii constitutiune formata separatu si de sene statutoria. Inse lumin'a si inaintarea au spartu basea cea putreda a acestoru autonomii si constitutiuni: privilegiale, si ce a fostu bunu a intrebuiti in constitutiunea tierii, spre a carei aparare si respectare e chiamat si detoriu fiacare cetățianu alu patriei intru asemenea.

Romanii cei apasati si eschisi inca fura primiti in categori'a celorulalti cetățiani ai patriei in constitutiune.

De sub acăsta transformare mare inca s'a sciutu subtrage sasii pana acum, că si de sub transformarea referintioleru de dreptu de posesiune, — si aceea, ca din pricin'a sasiloru in ce sōrte au fostu si suntu inca si adi romanii cei multi din fundulu regescu, ungurii, secuui si grecii, aceea nu o depingu aci in tōta golatatea sea pentru aceea, ca-ce nu voiu a aretă lumei, cumca patri'a mai are atari cetățiani, cari nu chiaru foră dreptu tienu multu la cultur'a loru, dăr' in egoismu facia cu ceilalți cetățiani ai loru, intrecu si pre cele mai barbari popořa ale Asiei.

Desi intre sasi n'au esistat nece nobili, nece iobagi, pentrua pamentulu era de alta natura, si ei erau toti 6 menii regelui, totusi cu desvoltarea curioasa a cetatilor lor, sa formata si intre ei o casta anumita, care chiaru si pre ceilalți sasi i a privită că pre ceialalți locuitorii de alta naționalitate ai fundului regescu, si pre toti acestia apăsandu-i in tempu de sute de ani, i au suprmatat din fii in fii. Acēst'a este asia numită casta a patriciilor bureaucratici, care tōte oficiale le a impartită intre sene (ca si maghiarii din colo R.) cu eschiderea totală a altor'a, si avea de millione, ce era comuna, o intrebuita totu numai in folosul seu, punendu veniturele acelei'a la punga, si prelunga tōte acestea a luat dări dupre placu dela poporului fundului regescu.

Tenacitatea acestei caste a diformata — adesea in contra principilor tierei si ale gubernialoru, si in contra multor admontiuni aspre si a protestelor acestor'a — autonomia sasescu, cu a carei ajutoriu acēsta casta a desbracatu in modulu aratatu mai susu pre poporale fundului regescu si chiaru si tiér'a; acēsta casta se ascunde — curatu numai din interesu egoisticu — inca si astadi pre cāi ascunse dupa spatele acelei autonomii, care in parte mare si pana acum n'avea nece o baza de dreptu, d'er' astadi, in tempulu egalitatei de dreptu, (vai de ea! R.) nu se mai pote sustiené nece decat ; din acēsta casta s'a aflatu de atatea ori, si se afla si adi destui, caror'a le place a esi in Vien'a, in Berlinu, cu unu cuventu, inaintea Europei batjocorindu pre natiunea maghiara, catu — ce redica acēsta barbatesc verunu cuventu umanu in interesulu poporului sasescu si prin urmare in contra intereselor de dreptu ale loru.

(Va urmā.)

Tocma in caus'a organisatiunei municipale a fundului regiu cetiramu unu telegramu in „K. K.“ cu datu 6 Novembre, care anuncia, ca proiectul de lege respectivu, ce se va presentă catu de currendu dietei in obiectulu acest'a, cuprinde urmatōriile trasuri fundamentale. Municipiale fundului r. remanu totu cele de pana acumu; scaunele si districtele in legatura cu orasiele aflatōri pe teritoriulu loru formēdia jurisdictiunea; in capulu loru stă comitele sasescu; jurisdictiunile stau nemidiulocitu sub ministeriu; universitatea natiunei sase are a se tērmuri singuru numai la administrarea averei. —

Din cuprinsulu acest'a vedemu, ca că basa s'a acceptat proiectul lui Zaminer din confluxulu trecutu delaturanduse proiectul majoritatii si alu minoritatii din universitatea din anulu trecutu.

Din alegerile mai prōspete la confluxulu natiunei vedemu, ca in Orestia s'au alesu in 6 Nov. senatorulu Michaile Dobro si oficialulu magistratulu Claudiu Vladu că deputati din partea districului, er' din orasiu s'a alesu in 8 Novembre Ignatiu Nagy si Dr. Ambacher.

Deputatii romani, dupa cumu credemu, nu voru amana a reimprospeta pretensiunile nōstre semnalișate in casu, candu ar' face vraunu tractamentu confluxulu de acumu cu diet'a in caus'a organisatiunei municipale.

Societatea academica romana

Siedint'a X. plen. de la 19/31 Aug. 1872.

Se citesc processulu verbalu allu sied. preced. si fara vre una observatiune se approba. — Papiu areta ca sectiunea istorica si-a facutu bugetulu, Aurelianu areta assemene bugetulu sectiunii scientielor naturali. — Hodosiu continua cetirea bugetului societatii, d'in care resulta ca veniturile societatii pre an. 1872/3 facu summa de 79,000 lei, era spesele 57,008 l. si 30 bani, deci escedentulu face 22,897 l. 64 b. Sectiunea istor. pentru traductiunea si tiparirea operei (Descriptio Moldaviae) lui Cantemiru propune a se da spesele a.) remuneratiunea traductorului (140 lei de colla dupa testulu latinu) cu totulu 1470 lei n, pentru correctura 25 l. n. de la colla, summa 252 l. 50 b. — Papiu, care la rogarea societatii luasse inca in ses. tr. sarcin'a traductiunii, dupa votarea summeloru de mai susu, dechira ca renuncia la remuneratiune si cere că summa allocata se se dă sectiunii istorice. Societatea primesce cu viua multiumire acestu actu de generositate si decide că sum'a se se treca la fon-

dulu affectatu pentru sect. ist. — Se specifica dupa puncte spesele de tipariu pentru editiunea romanesca a operei lui Cantemiru, adeca tipariu si legatura (1500 exemplare) 1200 lei, — hartia (50 topuri a 18 lei topulu) 900 lei, — retiparirea chartei Moldavie (1500 esemplu) 170 l. 50 b. era că restu (neplatit) allu speselor de tipariu pentru testulu latinu 400 lei. Cu totulu sum'a speselor Cantemirane 4400 lei. — Odobescu cere ca la aditiunea (traductiunea) romanesca se se adauga portretul lui Cantemiru si că pentru spesele necessarie spre acest'a se se dă sum'a offerita de D. Papiu. Se nasce intrebarea: carele d'in celle 4 portrete existanti alle lui Cantemiru ar' fi celu mai bunu. Se increde Dlui Papiu si Odobescu a decide dupa essaminare. — Mai de parte Sectiunea istorica cere sum'a de 500 l. pentru prepararea materialului la operele Cantemiriane [precum „Chronicon Moldavalachicum“ tiparit la 1717. tradus de insu-si autorul d'in latinesc in romanesc, si se afla in bibliothec'a de Sanpetruburg. Se afla si la Blasius, care addussu se pota consultă, asie si editiunea d'in Iassi facuta de Saulescu, adeca munuscriptele a se collationa cu tiparit'a editiune. Assemene essiste istoria familiei boieresci d'in Moldov'a, totu in Sanpetruburgul] si pentru acestea in locu de sum'a ceruta s'a votatu sum'a de 1000 lei. — La propunerea dului Odobescu sustinuta de mai multi membri, sect. istor. cere pentru tiparirea „Catalogului Museului de antiquitatii“ d'in Bucuresci, (cu scurta descriere: xylografie, istoriculu si provenientia obiectelor, etc.), s'a votatu sum'a de 1500 l. Aceasta suma, are să reentre in cass'a societatii, d'in vendiare catalogelor. Se ventura si cestiunea unui premiu de 3000 lei pentru „istoria petrecerii Romanilor in Daci'a, de la descalecare pana la tragedia legiunilor priu Aurelianu“, dar acest'a se desbate alta data. — Sectiunea scientielor naturali propune: 1. pentru descrierea geologica a doua regiuni (s. judecie) 600 l. pre an. 1873. lucrarea are se venia la finitulu annului ad. pana in 1 Aug. — Soc. primesce, presupunendu ca va intra lucrativa. — 2. Essaminarea apelor minerali (analisea chimica) d'in tierra (in Romani'a sunt 11 fontane ne essamineate inca) 800 l. — se adopta. — 3. Confectionarea „cartii geologice“ a Romaniei 1000 lei (premiul Fetu.) 4. Cercetarea petroleului d'in judeciului Prahovei si inca in unu judeciu 800 lei tote se adopta. — Se aminti si necesitatea d'a se studiatu ocnele de Bacau si Valcea. Se amana. 5. Carti pentru biblioteca 600 lei. — 6. „Atlantele fisicu“ allu Romaniei (ca si d. e. allu Elvetiei, etc.) 500 lei. 7. instrumente pentru observatiuni meteorologice 1600 lei, — remanendu aceste instrumente proprietate a societatii acad. — De ocamdata se se cumpere inse (instrumente varie) numai pentru jumetate, ad. 16 judecie (alle Romanei) in 8 spese straordenarie pentru sectiunea scientielor naturali 1000 lei. Cu totulu sum'a de 6700 lei n.

Dupa acestea societatea revine la diurnele unui membru venit u de la Iassi, 176 lei nepreveti in bugetulu annului trecutu, se trece in bugetulu annului viitoriu. — Se resame sum'a veniturilor si a speselor. — S'a luat u urmatorulu conclusu: a se radacta de nou si definitivu bugetulu si a se presentă in sied. viit. — Aurelianu citesc actul de donatiune a Dului Fetu si pararea sectiunii scient. nat. Se constata 1. donatiunea intra in possessiunea independenta a sectiunei scientielor naturali. 2 pastrarea capitalului la Donatorulu, care platesce cametele. — Se primesce cu viua racunoscintia si neconditiunatu. — Propunerea lui Odobescu sustinuta de cati-va membri, d'a se tiené sessiunea soc. acad. primaver'a de la 1 Martiu pana 15 Aprilie incl. că un'a ce involve schimbarea statutelor pentru care se recere 3/4 d'in nr. membrilor actuali, se inlatura.

Siedint'a, XI. plen. 21 Aug. 2 Sept. 1873.

Vice-pres. Fetu deschide siedint'a si dupa cestirea processului verbalu comunica depesi'a Dului Ionescu, carele annuncia ca nu poti veni se assiste la sessiunea presinta. D Laurianu cerca si-gasesce mai multe noduri in papapur'a Dului Caragianu, cerasu adeca suplenirea unor defecte in processulu verbalu allu sied. preced. a nume relativu la votarea a supr'a propusetiunii dsalle, pretendindu ca n'ar fi fostu paritate de voturi, ca-ci presiedintele Fetu au dechiaratu ca primesce, dar n'au redicatu man'a etc. cere in fine că nu numai cuvintele dsalle, ci si alle altoru membri se se treca in process. verb. ceea ce nu se admitte si mai alessu in acestu casu, unde votulu se facusse in tota regul'a. Odobescu cere a i-se da cuventulu, mai nainte de votarea bugetului, pentru cestiunea cea scabosa, — dupa dsa — a Dictionariului cu celle 40 colle ti-

parite, ce are se fia? Se incinge mare si animata discussiune, dar in fine se decide a se purcede la cestirea si votarea definitiva a bugetului. — Hodosiu citesc. (Dupa ce se va publica in annali, vomu impartesi intregu bugetulu, asta data escrivem, ca escedentulu de 22,899 lei, 4 bani, d'in venitulu total de 77,907 lei, — facundu spesele numai 57007 lei — se da in parti egali, adeca cate 11,449 lei 52 b. pentru cele doue sectiuni: istorica si a scientielor naturali, cari pana acum nu pote dispune neci de unu banu ne avendu elle fonduri. — Terminandu-se cestiunea bugetului, Dr. Fetu citesc discursulu seu de receptiune ascutat cu viu interesu si attentiune meritate. Discursulu tienu de la 3 3/4 ore pana la 5 1/4 ore, tractandu „Despre insemetnata scientielor naturali de la renascerea noastră politica si literaria.“ (Acetru discursu cuprinde date pretiose si este de dorit ca onorab. Delegatiune acad. se grabescu cu tiparirea, ca opusculul se potu ajunge catu mai currendu in manile publicului).

Siedint'a XII. de la 22 Aug. 3 Sept. 1872.

Pres. Fetu, Membrii, Laurianu, Aurelianu, Massimu, Papiu, Sionu, Baritiu, Poenariu, Hodosiu, Romanu, Caragianu. — Se citesc process. verb. si se autenteca. Hodosiu releva d'in bugetulu fostei Delegatiuni positiunea ce cuprindead polizz'a (cambiale) repausatului membru Eliade Radulescu [despre 4000 lei] si cere a se scote d'in cass'a societati acad. — Laurianu cere a se pune cestiunea la ordinea dillei. — Aurelianu: de doi anni nu s'a vorbitu nemica de acesta polizza, potea se se mai amane inca, daca nu se schimbă oficiul societati acad. acum, inse noulu Presedinte nu pot accepta hartie despre a caror origine nu are cunoscintia si despre cari societatea n'a decisu nemica, — este tempulu dar, că se se deslege acum. Papiu, spune istoricul si insiste a cere, ca hartia se despara d'in cassa. Sionu propune; ca societatea se nu se occupe de acelle hartie, ci lasandu-le in respunderea fostei delegatiuni, se treca la ordinea dillei. Laurianu affa inse cu calle a spune mai pre largu istoricul harthiei si a reaminti membrilor unele episode petrecute in sess. an. 1869. „Repausatulu E. R. (atunci presedinte societati) dice D. Laurianu, cerusse, precum se scie, 2500 galbeni imprumutu de la societate, offerindu de ipoteca cas'a sa, in care locuisse odeniora marele dascul Lazaru, sciu, disse E. R. ca nu voiu poti plati acesta summa, dar' voi, că cas'a cu traditiuni scumpe se nu ajunga in manile usurarilor ci se devina proprietate a societati acad. Babesiu dice (totu D. Laurianu reamintesc) ca nu-su 11 membri, deci nu se pot desbate. Papiu observa ca Ionescu nu este absent ci numai departatu pre timpu de una ora, a se discute se pot, dar' la votu apoi se cere presenti'a Dului Ionescu, care pota si rechiamatu d'in senatu unde se dussesse.“ etc. — In fine Laurianu pune pondu si pre recomandatiunea verbale a Dloru Cogalniceanu si Ionescu „faceti ce veti pot“ ar' dori se fia de facia acesti doi membri că se spuna sinceru cum au intellessu ei aceste vorbe alle loru — „Delegatiunea, — inchiaia D. Laurianu. au luat processu verbalu si dedera 2000 lei, dar' cassariul D. Iarcu libera 4000 l. n. — Papiu amintesce ca D. Massimu fusesse celu mai machinitu pentru acēsta cerere si o combatusse, era urmare fu că E. R., retrasse cererea, prin urmare, acum remane că fost'a Delegatiune se refuesca banii, dati propriamente d'in generositatea si pung'a ddilori, dar' nu d'in banii societati. — Massimu face apellu la seintiul de ecitate a membrilor „Societatea vacilla odata, — dice D. Mass. — se nu se iè dara numai rigorea dreptului ci si ecitatea.“ — Odobescu dice; Societatea pota darui, inse nu in acestu anu, ci va poti in annulu viit., ca-ci pentru esti-timpu bugetulu e gata si Delegatiunea nu va luă polizz'a in obligatiuni domeniali si numeratore. — Se pune la votu propunerea lui Sionu si se accepta. — Odobescu comunica ca D. presied. Cretulescu doresce a se face siedint'a solenna (receptiunea Dului Fetu), dominic'a viitoria la 1 ora d'in di, si că or'a siedintelor se incepe, de la 12 ore, ca si d'insulu (D. Cretulescu care dupa 2 ore este ocupat la consiliul minist.) se pota assiste la lucrările diurne alle societati. Se accepta. — Mai nainte d'a se trece la ordinea dillei, Laurianu revine a supr'a propusetiunii sallie cadiute (cu paritate de voturi) si cere a se pune de nou la ordinea dillei pentru ce nu s'ar fi impletit prescriptul integrul allu §-lui ce dice, ca „se pot admitte s'au nu“ (vre una propunere) si éra, ca „se se dă unu membru s. commisjoni a veni cu reportu“ (a supr'a propunerii.) Societatea inse dede alta splicatione §-lui. adeca casulu d'in urma avea locu numai a.

tunci candu nu s'ar fi respinsu propunerea. — Laurianu mai amintesce si irregularitatea commissa cu amanarea autenticarii unui processu verbale (sied. III. si VI.) si cere a se indreptă. — Odobescu cere a se acceptă pana va veni sectiunea istorica cu propunerea sa relativu la Roessler (ca-ci despre scriptele lui se tratasse in acelui processu verb. neautenticata.) — Dupa acestea se trece la ord. dillei, ad. se citescu si asculta Reporturile commissiilor essaminatorie. Massimu citesc reportul a supr'a traductiunilor d'in Dion. Cassiu si Polybiu, éra dupa dinsulu Caragianu reportul a supr'a traductiunilor din Plutarchu.

Siedint'a XIII. de la 23 Aug., 4 Sept., 1872

Presedinte Nic. Cretulescu. Dupa cetirea processului verb. Laurianu resuscita cestiunea polizzei si face exceptiuni in contr'a procesului verb. pentru ca nu s'ar fi trecut tote cate au dissu dsa. Discussiunea se deslega prin votu, că Laurianu se desvolte istoriculu polizzei asia precum au facutu-o dsa, dar' propunerea dsalle (relativu la votarea cu paritate de voturi) indussa fara de scirea societatii, se lipsasca d'in processulu verb. Odobescu annuncia propunerea sa cu privire la lucrarea ulterioare a Dictionariului. — Se trece la ord. dillei. Romanu citesc reportul commiss. essam. a supr'a traductiunilor d'in Titu-Liviu si M. Tulliu Cicerone. — Terminandu-se reporturile, Odobescu annuncia alta propunere a sa, pentru alegerea de noui membri ai societ. acad. si cere a se pune la ordinea dillei. — Laurianu observa ca d'insulu cerusse mai antaiu a se pune la ord. dillei propunerea sa, pretindendu că regulamentulu se se tiana rigorosu. Discussiunii, éra-si cam animate, se pune capetu prin redicarea siedintiei, fiindu si de altmentrea timpulu prea inaintatu.

Siedint'a XIV. de la 23 Aug., 5 Sept., 1872

Dupa cetirea processului verbale se incepe discussiunea a supr'a partii lucrate (si tiparite) d'in Dictionariulu limbei romane. — Terminandu-se, Odobescu pentru lucrarea ulterioare propune: a) a nu se trece preste 125 colle, si b) ca in celle 40 colle preliminate pre an. 1872/3 se se cuprindia linea literei C. si urmatorile pana la lit. L. inclusivu. Laurianu este in contr'a fissarii cu rigore. Romanu cere a se respectă dreptulu de competentia a sectiunii filologice, precum s'a respectat si alu celor lalte doue sectiuni. — Catu pentru extensiune, dice ca nu se poate fissa decat nu mai aprossimativu, propune a se lua massimulu de 150 colle si se invioesce că intru acestea se se cuprindia si Glossariulu. Se adopta. Presed. invita sectiunea filologica a se constitui, a alege unu membru (ce lipsesce de la esirea lui El. Red.) in commissiunea lessicografica si a veni cu propunerile pentru concursu. Romanu observa ca primesce a se alege unu membru, dar' lucrulu i-se pare nerealisabile, pentru ca cunoscere predispozitiunile membrilor d'in sectiunea filolog. — D. Sionu d. e. va alege, dar' cei-lalți membri nu voru alege si crede ca este si mai bine a nu se supleni lacuna, pentru ca unu elementu eterogenu ar' poté numai incurca si impedecă lucrările sec. inse persiste că se se faca incercare. — Sied. se redica la 5 ore.

(Va urmá.)

La instructiunea adultilor

éeca cum se provoca de ralionale si caldurosu intelectuala:

Nr. 1161—1872. Catra totie comunetatile tienutórie de comitatulu Albei superiore, districtulu Brasiovului si alu Fagarasiului.

Ministrulu instructiunei publice inca in anulu 1870 a introdulu o institutiune dintre cele mai salutari: a ordinat adeca cu decretulu seu de sub Nr. 21,555, că se se deschida cursuri pentru instructiunea adultilor in fia-care comuna din tiéra. Diet'a tierei inca pre acelu anu a votatu spesele acelei institutiuni, si a promisu, ca si pre venitoriu va vota cele de lipsa din anu in anu.

Dupa introducerea acestei institutiuni salutari de catra guberniulu tierei necunoscerea de carte ramane nu numai că dauna, déra si că rusine, pentru ca **nu mai pote** pune nemenea vin'a pre impregiurare sale fatali din copilaria, dupace se deschis prilegiulu, că totu omulu se suplinescă negligenta trecutului in modulu celu mai usioru, pre spesele statului.

Pre catu de mare recunoscinta merita acele vr'o catev'a comune tienutórie de acestu cercu scolastecu, cari cunoscundu folosulu celu mare alu institutiunei adultilor, prin zelu si constantia au arestatu pre acestu terenu resultatu forte respectabilu: pre atatu de mare imputatiune merita acele comune cu multu mai multe la numeru, cari nu au facutu inca absolutu nimicu spre imbraciosiare acesei institutiuni.

Catra inteligenți me intorc in prim'a linia, cari din pracea de totie dilele cunosc folosele scientie, — catra invetiatori, preoti amplioati, a caror chiamare formosa este a promová benele poporului: folositive de ocasiunea cea benevenita spre radicare compatriotilor domniei vostre; dati celor remasi inderetru se inteléga, catu de buna, catu de salutaria este inaintarea.

Umanitatei si patriotismului face servitia celu ce colucra spre scopulu acesta. Dér' statulu prelunga recunoscinta dà instructorilor adultilor si onoraria formosa.

In treaba instructiunei adultilor suntu stabiliti urmatóriole:

1. Instructori de adulti potu fi preotii, profesorii, invetiatori, notarii si oricare individu caraturiu corespondiatoriu.

2. In scol'a de adulti suntu de a se primi toti locitorii dela 15 ani in susu, barbati ori femei.

Pre honvedi i silescu comandele respective că se inveti in scólele de adulti. Pre acestia deci fiacare instructoriu de adulti se-i conscria si se i faca cunoscuti acestui inspectoratu separatu de ceilalți adulti.

3. Obiectele de invetiamentu pentru scol'a de adulti suntu: citirea si scrierea, computulu, geografia si istoria.

4. Remuneratiunea instructorilor de adulti este: pentru citire si scriere 3 fl., pentru scriere singuru 2 fl.; ér' déca adultii prelanga citire si scriere dau esamenu indestulitoriu si din celelalte obiecte numite in punctulu 3, seau celu-pucinu din două dintre acestea, atuncia instructorulu mai capata inca cate 1 fl. pentru fiacare adultu, in sensulu decretului min. ddto. 8 Feb. 1872 Nr. 29,800. Remuneratiile se dau din cass'a statului pre catela inspectoratului scolastecu.

5. Acei adulti, cari au fostu deja intr'unu cursu de adulti, precum si acei'a, cari afara de citire si scriere alt'a nu mai sci, potu fi primiti de nou in scol'a adultilor, spre amplificarea cunoscintelor lor. Acestia inse suntu de a se instruă separat de ceice nu sci nece citi si scrie, din computu, scientiele naturali si din istoria si geografia, si suntu de a se exercita totdeodata si in citire si scriere.

Dandu adultii instruati in tipulu acesta esamenu strictu controlatu, instructorulu capeta in sensulu decretului min. ddto. 20. Dec. 1872 Nr. 29,174 pentru fiacare adultu, care va dà esamenu din órecare dintre obiectele amentite, pentru fiacare obiectu cate 1 fl., — si asia, déca da esamenu din totie trei obiectele, capeta 3 fl. fora de a se compută eseritarea in citire si scriere.

6. In interesulu controllor cuvenintiose suntu de a se tiené in vedere urmatóriole mesuri administrative, s. a.:

a) Fiacare instructoriu de adulti se dè primariei comunale consemnarea adultilor insinuati, — insemnandu pre honvedi dupre punctulu 2. Primari'a e detoria a reporta despre acésta inspectoratului indata.

b) Finindu-si instructorulu instructiunea, va ave indata se dè esamenu publicu cu adultii inaintea unei comisiuni, ce o va compune inspectoratulu scolastecu.

Despre esamenu e de a se face unu documentu in scrisu, din care se se vedea, ca, ce a sciutu fiacare adultu la incepulum cursului, si ce la esamenu din citire, scriere si pote din alte obiecte de invetiamentu. Acestu documentu e de a se intari de

catra comisiune si de a se tramete indata la inspectoratu, impreuna cu scierile de proba a celor ce au invetiati a scrie, că asia se pote inspectatorulu face pasii necesari in privint'a remunerarei instructorului.

e) Déca órecare primaria ar denegá inaintarea repórtelor seu darea altui sucursu cuvenitul spre scopulu instructiunei adultilor, in casulu acel'a rogu pre ori-care amicu alu causei, că se benevoiesca a incunoscinta pre acestu inspectoratu scolastecu despre acea impregiurare. Ér' primariulu ajunsu cu negligenția va fi trasu la respundere si cu avereia-i propria pentru urmarile negligenției sale.

Brasiovu 2. Novembre 1872.

Inspectoratulu reg. scol. pentru comit. Albei

sup. si district. Brasiovului si Fagarasiului.

Ludovicu Réthi,
cons. regescu.

Dela diet'a din Pesta n'avemu de impartisitu, decatu ca in sied. din 7, dupa repórt si authenticarea processului verbale seu a protocolului sied. din 4, dep. Helfi rogă pe regim, se astérrna planulu agendelor dietei, că se si pota cas'a pune in ordine obiectele de pertractatu, si se incepù alegerea comisiunii, pentru desbaterea cestiunilor militari foră a se fini in acesta sied.

De altmintrena se occupa ómenii nostri cu proiectulu de organisarea capitalei in unu singuru municipiu, ad. Buda, Pesta si insula Margareta, se intielege, ca gubernulu si aici calaresce pe votulu virile.

Provincialisarea granitiei militarie banala s'a efectuat in 1 Noembre. Asia maghiarii esira si cu acésta opera a nivelarii. Dupa 106 ani de servitia militare granitarii devenira civi că si ceilalti ai Ungariei, intre cari si regim. romanu banaticu cu 4 orasie 95 sate, 11953 case. Romanii si aici fura cei mai multi si éasteptamu, că se se impulpe acum a si asecură tote beneficiale averilor, că se se pună pe unu pitior de cultura, catu se pote de ingrigita, cu institute redicande, macaru cum facura Naseudenii, nelasandu nemica a li se instraina din averile ce li se cuvinu.

Cronica esterna.

Decretulu Patriachului ecumenicu.

Eta testulu decretului conciliului intrunitu de curendu la Constantinopole, decretu prin care se proclama de schisma bisericii bulgara:

„Apostolulu Paulu ne comanda „a veghia asupra noastră si asupr'a turmei, in capulu careia ne-a pusu Sf. Spiritu spre a administra biserica ce Dumnedieu a curcerit, cu pretiulu sangelui seu,“ predicandu ca „nesce lupi selbatici, cari nu voru crutia turmele lor si omeni a caroru vorba perversa tind a tere discipulii dupa densii, se voru radica in midiuloculu bisericii lui Dumnedieu,“ si ordonandu-ne a-i priveghia.

Cu mirare si cu durere amu aflatu ca astufelu de omeni au aparutu acum de curendu in circumscriptiunea Sfantului Scaunu ecumenicu, in midiuloculu piosului poporu bulgaru. Acesti omeni au inrasnitu se introduca in biserica una idea noua, care face parte din vietia pamantescă, acea-a a filetismului, si, cu dispretilu canonetorii sante, a intemeia unu conciliabulu ilicitu si fara precedinte, basatu pe principiulu deosebirii de rase.

Animati, precum ne e detori'a, de zelulu nostru catre Dumnedieu si de dorintia d'a feri pe piosulu poporu bulgaru de propagarea acestui reu, ne-amu intrunitu in numele Salvatorei nostru Isusu Christu.

Invocandu dér' din fundulu sufletului nostru gratia Tatalui luminelor lui Christu, in care se găsesc ascunse totie bogatiele inteleptiunii, dupa ce amu esaminat filetismulu, in reportu cu invetiturele evangeliei si cu constituirea secularia a bisericii lui Dumnedieu, l'amu gasit nu numai curiosu, dér' chiaru forte ostile celui din evangelia si amu vediut peremptoriu condamnatu-se de canonele sante ilegalitatile perpetuate de susumentatulu conciliabulu fileticu, enumerate una cate una inaintea nostra.

In consecintia.

Avendu in vedere canónele sante, ale caroru dispositiuni suntu astu-felu intarite in intregulu loru;

Avendu in vedere invetiamintele apostolilor, acestoru propagatori ai Santului Spiritu;

Avendu in vedere decretele celoru siépte concilia ecumenice si ale totoru concilielor locale.

Avendu in vedere decisiunile parintilor besericii; Decretamu, supt inspiratiunea Santului Spiritu si a umanitatii, cele ce urmează:

Art. 1. Mustramu, condamnamu si declaramu de contrariu invetiamentului evangheliei si santelor conóne ale multu fericitorilor parinti, filetismulu seu deosebirile de rase si desbinarile nationale in sinulu besericii lui Cristu.

Art. 2. Proclamamu pe adeptii filetismului, cari au avutu cutesantia se fundeze p'nuu astu-felu de principiu conciliabule fara precedinte, că straini besericii, una, santa, **catolica** si apostolica, si pe deplinu schismatici. Suntu si remanu deru schismatici si straini besericii ortodoxe ómenii perversi, cari, de buna-voia s'au despartit de densa, adica: Hilarion, ex-episcopu de la Nacariopolis; Panaret, ex-mitropolitu de la Filipopolis; Hilarion, ex-episcopu de la Sofra; Antim, ex-mitropolitu de la Sofia; Parteniu, ex-mitropolitu de la Nysava; Genadiu, ex-mitropolitu de la Velisa; degradati si escomunicati din trecutu, si toti aceia caroru ii ordona, archiepiscopi, preoti si diaconi, si toti aceia cari suntu in comunicatiune cu ei, si toti aceia cari lucrèza impreuna cu ei, si toti aceia cari primesc de lege si canonica profanele loru bine-cuventari si ceremonii ale cultului, clericale si laicu.

Pronuntiandu acésta decisiune sinodale, rugamu pe Dumnedieul misericordiei, Domnulu nostru Isus Christu, capulu si fondatorele creditiei nòstre, a padri sant' sea beserica de ori-ce noua doctrina pericolosa si a o pastra curata, fara pata si tare pe temeliele apostolilor si profetilor. Asemenea ilu rugamu se acorde gratia caintii acelor'a cari sau intemeiatu conciliabululu loru ilicitu pe principiulu filetismului, pentru ca intr'una di se-si desaproba faptele si se se intóreca ierasi la beserica, una, santa **catolica** si apostolica, că se celebreze impreuna cu toti ortodocsi pe Dumnedieu, cari veni pe pamantu se invetie pe toti ómenii(?) pacea si iubirea.

P'acestu Dumnedieu avemu se 'lu onoram si se 'lu adoramu cu Tatalu si Santulu Spiritu pene la finele seculilor Aminu.

(Urméza suptscrifierile S.S. Sélé patriarchulu ecumenicu si celoru-l-alti trei vechi patriarchi, a Sf. S. papiei si patriarchulu Aleșandriei, a Sf. S. patriarchusu Antiochiei, a Sf. S. archeepiscopulu Ciprului s'a celoru-l-alti doue-dieci si cinsi mitropoliti si episcopi). („Romanulu“ dupa Coresp. slave.)

Grecii nu potu suferi beserici nationale, si pentru ce? Pentruca vréu, că numai a loru cea grecesa se fia nationale si cu ea se dominésca ei preste tóte celelalte popóra, cari le potu tiené in jugulu besericei loru. Romanii inse voru sci, ca ce e grec nu e romanescu si-si voru face patriarchatulu seu Daco-romanu cu totii, că se aiba si ei beserica crestiana nationale tocma că grecii, neci mai multu neci mai pucinu crestinesca decatu cum e acumu.

Varietati.

,Inscintiare:

Adunarea generala a femeilor romane din Brasiovu se va tiené si in anulu acest'a la diu'a onomastica a Maiestatii Sale Imperatesei si Reginei nòstre Elisabeta, patrón'a Reuniunei, adeca Miercuri in 7/19 Noemvre 1882 la 10 óre a. m. in sal'a cea mare a gimnasiului romanescu, dupa ascultarea servitului Dumnedieescu in beseric'a Sf. Nicolae din Scheiu.

Deci se invita, a lúa parte la acésta jadunare tóte on. membre si tóte Dómnele romane, care jse interesédia de acésta institutiune filantropica".

Brasiovu 28 Oct. st. v. 1872.

Comitetulu R. f. r.

— „Amiculu poporului“, calindariul romanu pe an. 1873 de d. Visarionu Romanu se afla esitu de sub tipariu, si cu pretiu 50 cr., francatu 56 cr., se pote avé dela auctoriulu, care, dupa cum se pote citi in alaturatulu anunciu, e forte instructivu, incatu verce romanu va castiga alu posede.

— Cont. Iuliu Andrassy, fù inaintatul din co-

lonel la titlu de generalu de militia séu hovedi, facultatu de activitate.

— „Moskovskija vjedomosti“, scrie, ca c. Andrássy a facutu cunoscutu regimelui turcu prin'to depesia separata, ca pr. Gorgiacoff la intrenirea din Berlinu s'ar' fi dechiaratu, ca Rusi'a nu simte plecarea de a sprigini pre slavi, (panslavismulu.) C. Andrássy dede dér' impintenu Turciei, că se se folosésca de ocasiune dimpreuna cu Austro-Ugaria. Rusulu coresp. calumniaza pe Andrássy, ca exploatază unu evenimentu spre a trage folosu siretu cu daun'a altora, candu vorb'a era numai spre a liniisti animele in favórea amicitiei celoru 3 state vecine. — Presupune pace una astufeliu amicitia? ! Perfidi'a politica culege laurii simpliloru si natanociloru, cari credu lupiloru, ca nu voru se manance carne de mnelu! —

— „Telegrafe evreesci“. In Tatarasi (Moldova) evrei atatu de uniti suntu in cugetu si simtiri, incatu tóte casele loru mai vertosu rudite suntu in comunicatiune intre olalta cu Firu qua telegraficu. — Unde e unirea romanilor, incatu se-si parasesca si odihna spre a poté fi totu in cointele-gere spre comuna fericire si aparare de reu! — Inca evrei voru deveni singurii domnitori in Europa, ca unirea si aliant'a loru are simburele acestui evenimentu, fia numai lumea natanga, incatu neci frate, neci sore cu sore se nu se pote suferi! ! —

— In Iassi a morit de cholera dela 26 Iuliu pana la 11 Oct. v. a. c. 401; 135 ortodoxi si 266 evrei, murdari'a e o causa la bunul secerisii alu cholerei, care acum a incetat cu totulu in Moldova, dupa cum ne asecura Cur. de Iassi.

Apropos de baroni ce dice Cur. de Iassi? Elu ne imputa in acelasi nr., ca ne amu fi bucuratu de baronii romani, reflectandu aceste: „pe semne ca uita numit'a foia, ca aceia suntu baronii, cari intielegu se impace interesulu natiunii romane cu acele ale maghiarilor si nemtilor“. Nò dér' mai e unu modu domnilora, prin care se baronescu si promotionéza unii barbati de insemnatate si influintia, si acela e chiar caracterulu celu nestramutat de a fi devotat intereselor natiunii rom. ori si candu si ori si unde si acésta ne casiuñă bucuria, ca scimu cine e unu L. Vas. Popp si lu venearamu cu multa pretiuri precum si pre unu baronu Ursu de Margina, cari lucra mai romanesc si adi, in caus'a romana si in cea scolaria romana, decatu orcare inchipuitu. Astufeliu de baroni se nii tieni Ddieu, că se lucre catu de multu nestramutat pentru cultur'a poporului romanu. „Nobilis ille sit, sua quem virtus nobilitat“ nu va reflectatu la principiulu scriitorului? Numai la acestu principiu ne inchinam fora desclinire de title; nu suntemu neci barono-neci boiero-neci democrato-fagi, ci suntemu dusmani neimpacati numai ai celoru, ce se renega de interesele nationali, fia ei si democratii, ca-ce numai perfidii si dulce farnientii foru catu de pucina activitate pentru natiune si pentru unitatea cugetelor si a luarilor ei — dér' nu pentru inparachiarea ei — nu incapă in cadrulu convictiunii nòstre moral-o-nationale. — Aceste se si le increste si „Kelet“, vulpea reflexiunilor sirete, — că si „Lumina“, care prea luminase cu imputarea ei tocma e diametro opusa, ca n'am aplaudatu denumirea recenta episcopescă, care se facuse pe ruinele dreptului de alegere a diecesei de Gherla. Asi si eu celu antaiu, care i asi da votu la aceeași demnitate, numai dreptulu se nu sufere de disgracia. —

— (Statisticu din graniti'a militare dupa „Albina“.) Cu di'a de 1. Nov. a a. asia numit'a parte banala a fostei granitie militari incorporandu-se la Ungaria, afiamu de lipsa a aretat in cifre relativile teritoriali si de poporatiune ale acestei parti a tierii, predate magiarilor spre a o stepani si ferici. — Poporatiunea totale a regimentului de Petervardein este 83,248, aceea a comunitatei militari Petervardein 4,597, aceea a comunitatei militari Carlovietu 4874, Semlinulu 10,046. — Regimentul milit. ban. nemtiescu 97,627, comunitatea militare Panciova 16,888. — Regimentulu milit. ban. serbescu 86,479, comunitatea milit. Biserica alba 8284. — Regimeotulu milit. rom. ban. 98,260. — Batalionulu ciaichistiloru de la Titel 34,358. Poporatiunea totale a conf. militare, incorporatul la Ungaria, este 444,660 de suflete, dintre acestea 224,266 de secsulu barbatescu, si 220,394 de celu fameescu.

Pe teritoriul regimetiului mil. de Petervardein sunt 3 orasie libere séu privilegiate, 1 opidu, 21

de sate si 14,940 de case. Pe teritoriul regimetiului ban. germ. 1 orasie liberu, 1 opidu, 33 de sate, 14,487 de case. Regimentulu ban. romanu: 4 opide, 95 de sate, 11,953 de case. Regim. ban. serbescu: 1 orasie liberu reg. 1 opidu, 57 sate, 13,358 case. Batalionulu ciaichistiloru de la Titel: 2 opide, 12 sate 4647 case.

Dupa confesiune poporatiunea numera; in regim. de Petervardein 24,380 rom. cat., 40 gr. bat., 5 armeniani, 70,172 gr. or., 10 armeniani neuniti, 7178 luterani. 144 calvini, 12 nazareneni, 827 israeliti. In regim. ban. germ. 24,479 rom. cat., 11 gr. cat., 75,057 gr. or., 43 armeniani gr. or., 11,216 luterani, 3442 calvini, 15 unitari, 5 nazareneni, 247 jidovi. — In regim. ban. serbu: 12,638 rom. cat., 48 gr. cat., 80004 gr. or., 1664 luterani, 265 elvetiani, 144 ovrei. — In regim. ban. romanu: 9812 rom. cat., 8 gr. cat., 88,017 gr. or., 297 luterani, 7 calvini, 123 jidovi. — In batalionulu de la Titel: 2412 rom. cat., 166 gr. cat. 11 armeniani cat., 30,211 gr. or., 1218 luterani, 122 calvini, 3 unitari, 8 nazareneni, 166 israeliti. — Arealul singurateilor regimete e; Petervardein 54·11 mile, celu ban. germ. 41·45 mile, celu ban. serbescu 30·61 mile, celu ban. rom. 102·05 mile patrate, batalionulu de Titel 15·78 mile. Din scésta se vede, ca romanii posiedu celu mai mare teritoriu, ei fiindu si la numeru mai multi. — La olalta deci s'au incorporat Ungariei 244 de mile patrate seu 5·23% a teritoriului totala a coronei st. Stefanu. — Impartirea politica nu e inca decisa, se vorbesce inse, ca se vor infinita mai multe comitate dintre cele disparute sub si dupa domni'a turcilor.

— **La Ioane Stein** in Clusiu s'au tiparit urmatòriile opuri juridice de insemnatate, care se potu procurá prin elu séu si prin alte librarii:

Indreptariu pentru cartile funduari. — Edatu de Franciscu Boldiszár de Úrmös directoru r. u. alu cartiloru funduari pentru Transilvani'a. Pretiu 60 cr. cu poticipare pe posta 66 cr.

Procedur'a cartii funduari traducere elucrata pentru partide si agenti de Grigoriu Tamás Miculescu de Alsó-Kosály comisariu reg. că supravig. la cart. funduari. Pretiu 1 fl. 60 cr. cu poticipare postale 1 fl. 66 cr.

Articol. de lege XL XLI si XLII despre poterea de aparare, aparatur'a tierei (honvedimea) si redicarea gardei popularie. Pretiu 20 cr. cu poticipare postale 26.

Instructiune pentru antistii comunitatilor, spre pertractarea si manipularea causalor judecatorielor satesci, ce se tienu de competinti'a judecatorielor satesci; compusa prin judele singulari alu Geloului comit. Clusiusi. — Pretiu 20 cr. cu poticipare postale 26 cr.

Instructiune pentru judecatorile urbariali infinitate in Transilvani'a in privinti'a procedurei in causele de regularea posesiunii. — Edata prin Ministeriu r. u. de justitia. Pretiu 10 cr. cu poticipare postale 16 cr.

Totuodata recomandu atendiunii on. publicu carte, carea este introdusa că manuale in forte multe institute de invetiatura: Gramatec'a limbei maghiare pentru clasele gimnasiali inferiori precum si pentru privati Octaviu Baritiu prof. Pretiu 70 cr. cu poticipatiune postale 76 cr.

In contra orce tuse inechita, regusiala, inflamare, dureri de peptu, dureri de gutu si tuse magaresca, prin partile sale constitutive, care nu le mai co-prinde altu syrupu, midilocul celu mai siguru e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasiovu tiene depositu in sticle à 2 fl. 1 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „Canele albu“. 1—

Cursurile

la bursa in 12 Nov. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 15	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 " 75	" "
Augsburg	—	—	107 " 35	" "
Londonu	—	—	108 " 50	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	65 " 75	" "
Obligatiile metalice vecchi de 5%	69	" 90	" "	" "
Obligatiunile rurale ungare	80	" —	" "	" "
" " temesiane	78	" 50	" "	" "
" " transilvane	76	" 25	" "	" "
" " croato-slav.	—	—	" "	" "
Actiunile bancii	—	—	979	" "
" creditului	—	—	333 " 40	" "